

ÖZ

Yazar	: Ali ÇELİK
Üniversite	: Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı	: Türkoloji
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: xxxv + 366
Mezuniyet Tarihi	: 4 /6 / 2015
Tez Danışmanı	: Prof. Dr. Ekrem ARIKOĞLU

ÇETİN CUMAGULOV'UN HAYATI, ESERLERİ VE TÜRKOLOJİYE KATKILARI

Hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde Kırgızistan Epigrafisine ve Kırgız Terminolojisine büyük katkılar sağlamış olan Çetin Cumagulov, tanıtılmaya çalışılmıştır. Tezin girişinde tezle ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgiler verilmiş, Çetin Cumagulov'un çalışma alanlarından bahsedilmiştir.

Tezin birinci bölümünde Çetin Cumagulov'un hayatı hakkında bilgiler verilmiştir. Okuduğu okullar, çalışma hayatı, aldığı ödüller, çalışma alanı, editörlüğünü yaptığı çalışmalar, Çetin Cumagulov Armağanı, hayatı ve çalışmalarındaki bazı önemli tarihler hakkında bilgi verilmeye çalışılmıştır.

Tezin ikinci bölümünde Çetin Cumagulov'un eserleri incelenmiştir. Bölüm Çetin Cumagulov'un kitapları, gazete yazıları, dergi yazıları, ansiklopediler yazdığı bölümler, kitaplara yazdığı bölümler, ortak kitap çalışmaları, proje çalışmaları,

tercümeleri, derleme çalışmaları, kongrelerde ve konferanslarda sunduğu bildirilerin tanıtımlarından oluşmuştur. Bu bölümde Çetin Cumagulov'un kitapları detaylı olarak incelenmiş, önemli gördüğümüz kısımların açıklamaları yapılmış, yayın bilgileri, eserin içeriği hakkında bilgiler ve eserde kullanılan kaynaklar verilmiştir. Diğer alt bölümlerde Çetin Cumagulov'un çalışmaları ile ilgili kısa bilgiler verilmiştir.

Tezin üçüncü bölümünde Çetin Cumagulov'un yapmış olduğu çalışmalarla Türkolojiye sağladığı katkılar anlatılmıştır. Bu bölümde Çetin Cumagulov hakkında yazılanlar, Çetin Cumagulov'un Kırgızistan Epigrafisi ve Kırgız Terminolojisiyle ilgili değerlendirmelerine yer verilip ardından Türkolojiye katkılarıyla sonlandırılmıştır.

Tezin sonuç bölümünde yapılan çalışmadan elde edilen bulgular verilmiştir. Bu bölümde Çetin Cumagulov'un kitapları başta olmak üzere, yaptığı çalışmaların ortaya koyduğu sonuçlardan bahsedilmiştir. Sonuç bölümünün ardından kaynakça ve ekler verilerek çalışma tamamlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Çetin Cumagulov, Kırgızistan Epigrafisi, Runik Yazıtlar, Nesturi Yazıtları, Arapça Yazıtlar, Uygur Yazıtları, Tibet Yazıtları, Soğd Yazıtları, Kırgız Terminolojisi

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган	: Али Челик
Университет	: Кыргыз-Түрк “Манас” Университети
Багыты	: түркология
Иштин сыпаты	: Магистрдик диссертация
Беттердин саны	: xxxv + 366
Бүтүрүү датасы	: 4 / 6 / 2015
Илимий жетекчиси	: Проф. Др. Экрем Арыкоглу

ЧЕТИН ЖУМАГУЛОВДУН ӨМҮРҮ, ИЛИМИЙ ЭМГЕКТЕРИ ЖАНА ТҮРКОЛОГИЯГА КОШКОН САЛЫМЫ

Бул даярдалган магистрдик диссертацияда Кыргызстандын эпиграфиясына жана кыргыз тилинин терминологиясына чоң салымын кошкон Четин Жумагулов тууралуу баяндалды. Диссертациянын киришүү бөлүмүндө диссертацияга байланыштуу аткарылган иштер тууралуу маалымат берилип, Четин Жумагуловдун аткарган иш тармактары жөнүндө сөз кылынды.

Диссертациянын биринчи бөлүмүндө Четин Жумагуловдун өмүрү тууралуу маалымат берилди. Ошондой эле окуган мектептери, чыгармачылык жашоосу, алган сыйлыктары, иш тармактары, редакторлугу, Четин Жумагуловго арналган журнал, өмүрү жана чыгармачылыгындагы маанилүү даталар тууралуу да маалымат берилгенге аракет кылынды.

Диссертациянын экинчи бөлүмүндө Четин Жумагуловдун эмгектери иликтенди. Бөлүмдө Четин Жумагуловдун китептери, гезитте чыккан макалалары,

журналда чыккан макалалары, энциклопедияларга даярдаган бөлүмдөрү, китептерге даярдаган бөлүмдөрү, авторлошуп жазган китептери, долбоорлору, котормолору, жыйнактары, конгресслерде жана конференцияларда окуган билдирүүлөрү жөнүндө маалымат берилген. Бул бөлүмдө Четин Жумагуловдун китептери деталдуу түрдө иликтенип, керектүү жерлеринин түшүндүрмөлөрү, китептин жарыяланышы жөнүндө маалыматтар, чыгарманын мазмуну жана китептерде пайдаланылган адабияттар берилди. Кийинки кыска бөлүмдөрдө Четин Жумагуловдун эмгектери жөнүндө кыскача маалыматтар берилген.

Диссертациянын үчүнчү бөлүмүндө Четин Жумагуловдун аткарган иштери менен түркологияга кошкон салымы берилди. Бул бөлүмдө Четин Жумагулов тууралуу айтылган пикирлер, Четин Жумагуловдун Кыргызстандын эпиграфиясына жана кыргыз тилинин терминологиясына болгон баалоосу айтылып, бул бөлүм Четин Жумагуловдун түркологияга кошкон салымы менен аякталат.

Диссертациянын жыйынтык бөлүмүндө жасалган иштердин жыйынтыгы берилди. Бул бөлүмдө Четин Жумагуловдун китептери менен катар аткарган иштеринин жыйынтыктары тууралуу да маалымат берилген. Диссертациянын жыйынтык бөлүмүнөн кийин диссертациялык ишке байланыштуу кошумчалар жана колдонулган адабияттар берилген.

Ачкыч сөздөр: Четин Жумагулов, Кыргызстандын эпиграфиясы, руникалык эстеликтер, несториан эстеликтери, арап эстеликтери, уйгур эстеликтери, тибет эстеликтери, согду эстеликтери, кыргыз терминологиясы.

АБСТРАКТ

Выполнил	: Али Челик
Университет	: Кыргызско-Турецкий Университет Манас
Направление	: Тюркология
Описание работы	: Магистерская диссертация
Количество страниц	: xxxv + 366
Дата завершения	: 4 / 6 / 2015
Научный руководитель	: Поф. Др. Экрем Арыкоглу

ЖИЗНЬ, НАУЧНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ЧЕТИНА ЖУМАГУЛОВА И ЕГО ВКЛАД В ТЮРКОЛОГИЮ

В данной магистерской диссертации мы, попытались осветить деятельность Четина Жумагулова, который внёс большой вклад в развитие таких сфер, как эпиграфика Кыргызстана и изучение терминологии кыргызского языка. В вводной части даётся информация о проделанной работе и о сферах деятельности Четина Жумагулова.

В первом разделе освещается жизнь Четина Жумагулова, а также школьные годы, трудовая жизнь, премии и награды, научная деятельность, его работа редактора, журнал вышедший в честь Четина Жумагулова, основные даты его жизни и деятельности.

Во втором разделе приводится анализ научных трудов Четина Жумагулова. Раздел состоит из книг; газетных и журнальных статей; написанных им некоторых глав к энциклопедиям и к книгам; его соавторских работ; проектов; переводов; сборников работ; докладов, представленных на конгрессах и

конференциях. Помимо этого в этом разделе подробно рассматриваются описание важных частей книг Четина Жумагулова, представляется информация о публикациях и содержании трудов, список литературы используемых работ. В подразделах даётся краткая информация о содержании научных трудов Четина Жумагулова.

В третьем разделе рассматривается вклад Четина Жумагулова в тюркологию. В данном разделе оценена работа Четина Жумагулова по эпиграфике Кыргызстана и терминологии кыргызского языка. Этот раздел завершается оценкой вклада Четина Жумагулова в тюркологию.

В заключительной части работы представлены результаты проделанных исследований. Рассматриваются выводы самого Четина Жумагулова, относительно своих научных трудов. В завершении данной магистерской диссертации приводятся дополнения и библиография.

Ключевые слова: Четин Жумагулов, эпиграфика Кыргызстана, рунические памятники, несторианские памятники, арабские памятники, уйгурские памятники, тибетские памятники, согдийские памятники, терминология кыргызского языка.

ABSTRACT

Author : Ali CELİK
University : Kyrgyz-Turk Manas University
Direction : Turkology
Character of Work : Master's Thesis
Number of Pages : xxxv + 366
Date of Graduation : 4 / 6 / 2015
Scientific Adviser : Prof. Dr. Ekrem ARIKOGLU

CHETIN JUMAGULOV'S LIFE, WORKS AND CONTRIBUTIONS TO TURKOLOGY

In this master thesis Chetin Jumagulov who has provided major contributions to Epigraphy of Kyrgyzstan and Kyrgyz Terminology is described. In the introductory part of the thesis, some information about thesis is given and Chetin Jumagulov's fields of study are discussed.

In the first part of the thesis provides information about the life of Chetin Jumagulov. His schools, work life, awards, study areas, editorship, Presentation of Chetin Jumagulov and chronicle of Chetin Jumagulov were told.

In the second part of the works of Chetin Jumagulov examined. This part consists of Chetin Jumagulov's books, newspaper articles, journal articles, encyclopedias, book chapters, collective books, translations, projects, papers at conferences and presentations of his works. In this part books of Chetin Jumagulov's studied in detail, were informed about the content of the work and publishing information and

bibliography to works. In other sub-sections information concerning the work of Chetin Jumagulov was given.

In the third part of the thesis works of Chetin Jumagulov and contributions to Turkology are explained. As explained in this part a large part of Chetin Jumagulov is dedicated to the study of Epigraphy of Kyrgyzstan and Kyrgyz Terminology. It can be seen by his works that his greatest contribution to Turkology is the collections of Epigraphy of Kyrgyzstan and Researchings of Kyrgyz language and the success in attracting the attention of people who are working on the epigraphy and Kyrgyz language.

The findings of the study are given in the epilogue. In this part the results of Chetin Jumagulov's studies, especially his books has been mentioned. After the epilogue the study is completed by giving bibliography.

Key Words: Chetin Jumagulov, Epigraphy of Kyrgyzstan, Runic Inscription, Nestorian Inscription, Arabian Inscription, Uighur Inscription, Tibetan Inscription, Sogdian Inscription, Terminology of Kyrgyz language.